

QORTI TA' L-APPELL

**S.T.O. PRIM IMHALLEF
SILVIO CAMILLERI**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tas-16 ta' Mejju, 2011

Appell Civili Numru. 55/2011/1

**Joseph Zammit
versus
Simone Zammit**

1. Dan huwa appell magħmul minn Simone Zammit minn deċiżjoni mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex), Ġurisdizzjoni Superjuri, Sezzjoni tal-Familja, fil-11 ta' Jannar 2011 li ċaħdet eċċezzjoni ta' *privilegium fori* mressqa mill-istess Simone Zammit u iddikjarat li għandha kompetenza biex tkompli tisma' l-każ. Il-fatti rilevanti huma dawn:

2. B'ittra tat-8 ta' Ottubru 2010 lir-Registratur tal-Qorti ta' Għawdex, l-Avukat Angele Formosa għal Joseph Zammit, wara li fissret illi l-ħajja taż-żwieġ bejn Joseph u

Simone Zammit saret impossibbli, talbet illi jinfetħu proċeduri ta' medjazzjoni bil-għan illi sseħħ il-firda personali bejn il-partijiet.

3. B'nota tat-3 ta' Diċembru 2010 il-medjatriċi maħtura mill-qorti fissret illi Simone Zammit ma dehritx għal-laqqgħat ta' medjazzjoni u li għalhekk il-medjatriċi kienet tal-fehma illi l-medjazzjoni kellha tingħalaq. B'dikriet tas-7 ta' Diċembru 2010 il-qorti iddikjarat illi tipprovdi dwar in-nota tal-medjatriċi wara illi tisma' lill-partijiet fil-15 ta' Diċembru 2010. Minħabba nuqqas ta' notifika, is-smiġġ gie differit għall-11 ta' Jannar 2011.

4. Dakinhar Simone Zammit ressqet eċċezzjoni ta' inkompetenza tal-qorti minħabba l-*privilegium fori*. Wara li semgħet lill-partijiet, il-qorti dakinhar stess iddeċidiet hekk: «Billi mill-ittra datata 28 ta' Settembru 2010 iffirmata mill-avukat tal-intimata [Simone Zammit] jirriżulta illi f'dik l-istess data kienet tirisjedi Għawdex, u peress illi l-proċeduri odjerni ġew intavolati biss ġimgħa wara, jidher illi tal-inqas f'dan il-perijodu l-intimata kienet għadha tirisjedi Għawdex.

«Il-qorti għalhekk tiddikjara ruħha li hi kompetenti biex tkompli tisma' dawn il-proċeduri».

5. L-ittra tat-28 ta' Settembru 2010 imsemmija fid-dikriet intbagħtet mill-Avukat Stephen Thake f'isem Simone Zammit lir-Registatur tal-Qorti Ċivili, Sezzjoni tal-Familja b'talba biex Simone Zammit tkun tista' tipproċedi għall-firda personali minn żewġha. Fl-ittra jingħad illi Simone Zammit toqgħod Għawdex.

6. Wara li ngħatat is-setgħa tagħmel hekk b'dikriet tal-11 ta' Frar 2001, Simone Zammit b'rikors tat-2 ta' Marzu 2011 appellat quddiem din il-qorti mid-dikriet tal-11 ta' Jannar 2011. Joseph Zammit wieġeb fit-23 ta' Marzu 2011.

7. L-aggravju ta' Simone Zammit hu illi l-ewwel qorti "kienet skorretta meta ikkonkludiet li hija kompetenti biex tisma' dan il-każ", għax l-appellanti "ilha tabita ġewwa l-ġzira ta' Malta u qatt ma biddlet ir-residenza tagħha minn hemmhekk". Biex tagħmel prova ta' dan l-appellanti, flimkien mar-rikors tal-appell, ipprezentat xiehda b'*affidavit* ta' tlieta min-nies u dokumenti oħra: kontijiet ta' dawl u ilma u *telephone*, u dokumenti oħra li juru illi t-tifla tal-partijiet tmur skola f'Malta. Dawn id-dokumenti nġiebu

taħt l-art. 145 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

8. B'rikors tat-23 ta' Marzu 2011 Joseph Zammit talab illi titnefha mill-inkartament ix-xiehda mogħtija b'*affidavit* billi *affidavit* ma huwiex "dokument" għall-għanijiet tal-art. 145 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili.

9. Billi x-xiehda mogħtija b'*affidavit* tista' tkun relevanti għall-meritu tal-appell, huwa meħtieġ illi tingħata deċiżjoni dwar dan ir-rikors qabel ma l-qorti tqis il-meritu.

10. L-appellanti tgħid illi l-art. 145 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili jagħti fakoltà li jiġu preżentati dokumenti flimkien mar-rikors tal-appell "mingħajr limitazzjonijiet". L-appellat, min-naħa l-oħra, igħid illi *affidavit* ma huwiex "dokument" għall-għanijiet ta' din id-dispożizzjoni tal-liġi.

11. Il-qorti taqbel mal-appellat illi, għall-għanijiet ta' produċibilità fl-istadju ta' appell, *affidavit* aktar għandu analogija ma' xiehda mogħtija bil-fomm milli ma' xiehda dokumentarja. Li l-liġi ma tqisx *affidavit* bħal kull dokument ieħor joħroġ ċar meta tqabbel l-art. 156(2) mal-art. 160 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Fil-waqt illi l-art. 156(2) igħid illi d-"dokumenti" għandhom jingiebu mar-rikors maħluf li bih tinfetaħ kawża, l-art. 160 ikompli jgħid illi flimkien mar-rikors maħluf jista' jingieb ukoll *affidavit*: din id-dispożizzjoni tal-art. 160 kienet tkun żejda li kieku *affidavit* kien "dokument" u għalhekk seta' jingieb taħt l-art. 156(2).

12. Barra minn hekk, l-art. 208 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili jgħid illi ebda xhud illi ma jkunx ingieb fil-qorti tal-ewwel grad ma jista' jingieb fl-appell, ħlief f'każijiet eċċezzjonali li ma jgħoddux għall-każ tallum. Din id-dispożizzjoni tkun faċilment stultifikata jekk parti tkun tista' ġġib xhud b'*affidavit* biex dik l-istess xiehda li ma jkunx jista' jagħti bil-fomm jagħtiha bil-miktub. Ma hemmx għalfejn jingħad illi, jekk jitħallew jingiebu xhieda b'dan il-mod, il-parti l-oħra jkollha titħalla tagħmel kontro-eżami – naturalment bil-fomm – quddiem il-Qorti tal-Appell, u hekk din il-qorti jkollha tassumi r-rwol, li ma huwiex tagħha, li tiġbor ix-xiehda.

13. Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti hija tal-fehma illi t-talba tal-appellat għandha tintlaqa', u għalhekk tordna li

titneħħa mill-inkartament ix-xieħda b'*affidavit* li tressqet flimkien mar-rikors tal-appell.

14. Ngħaddu issa biex inqisu l-meritu tal-appell, li essenzjalment huwa jekk fiż-żmien relevanti ta' meta nbdeu il-proċeduri bl-ittra tat-8 ta' Ottubru 2010 l-appellanti, bħala l-parti konvenuta, kinitx toqgħod Malta, kif tgħid hi, jew Għawdex kif igħid l-appellat.

15. Id-dokumenti li fuqhom tistrieħ l-appellanti ma jsaħħux wisq il-verżjoni tagħha. Il-konsum ta' dawl fid-dar li l-partijiet għandhom f'Malta hija biss ta' ħames mija u wieħed *unit* (501 kWh) bejn it-23 ta' Ġunju 2010 u l-10 ta' Diċembru 2010 – inqas minn tliet *units* kull jum. Għall-istess żmien kien hemm konsum ta' erbgħin metru kwadru (40m³) ta' ilma – bilkemm kwart ta' metru kwadru kull jum. Dan ma jindikax użu regolari tal-fond.

16. Barra minn hekk, il-kont huwa indirizzat lil Joseph Saliba u juri li kien hemm resident wieħed biss fil-fond. F'kull każ, għalhekk, ma huwiex prova konkluziva li kienet Simone Zammit li toqgħod fil-fond.

17. Il-kont tat-*telephone* bejn l-1 ta' Settembru 2010 u l-31 ta' Diċembru 2010 ukoll juri numru żgħir ħafna ta' telefonati – sebgħa u għoxrin (27) b'kollox – u ma huwiex prova konkluziva ta' użu regolari tal-fond.

18. It-talba biex it-tifla tal-partijiet tinkiteb fi skola f'Malta tagħti indirizz f'Malta iżda saret fis-27 ta' Jannar 2009 u għalhekk ma hijiex prova konkluziva illi fiż-żmien relevanti l-indirizz kien l-istess. Ukoll, iċ-ċertifikat maħruġ mill-iskola fit-12 ta' Jannar 2011 igħid illi t-tifla "*has been attending our Child Care Centre since 4th October 2010*" iżda ma jgħidx jekk din l-attendenza kinitx regolari – kif x'aktarx kien ikun il-każ li kieku kien jirreferi għal skola flok għal *child care centre* – jew biss intermittenti.

19. Min-naħa l-oħra hemm l-istqarrija tal-avukat ta' Simone Zammit fl-ittra tat-28 ta' Settembru 2010 illi hija toqgħod Għawdex.

20. Fid-dawl ta' dan kollu, din il-qorti hija tal-fehma illi d-deċiżjoni tal-ewwel qorti kienet tajba. Għalhekk tiċħad l-appell, bl-ispejjeż kontra l-appellanti Simone Zammit, u tordna li l-atti jintbagħtu lura lill-ewwel qorti sabiex jitkompla s-smiġħ.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----